

СЕКЦІЯ 2. ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ КОМПАНІЙ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

УДК: 658.5:338.45:327.8

Ірина Амеліна

*к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та туризму, НУ «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка», Україна
amelina212121@gmail.com*

РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОЇ ЛОГІСТИКИ ЯК СКЛАДОВОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

DEVELOPMENT OF GREEN LOGISTICS AS A COMPONENT OF UKRAINE'S INTERNATIONAL ECONOMIC SECURITY

Анотація. Розвиток зеленої логістики в Україні розглядається як ключовий чинник підвищення міжнародної економічної безпеки та конкурентоспроможності держави на світових ринках. Інтеграція екологічно орієнтованих технологій у транспортні та логістичні процеси сприяє зниженню викидів, оптимізації ресурсів і формуванню стійких глобальних ланцюгів постачання. У перспективі це створює умови для економічної стабільності, енергетичної незалежності та посилення ролі України у міжнародному співробітництві.

Abstract. The development of green logistics in Ukraine is considered a key factor in enhancing international economic security and the country's competitiveness in global markets. The integration of environmentally oriented technologies into transport and logistics processes contributes to reducing emissions, optimizing resources, and building resilient global supply chains. In the long term, this creates conditions for economic stability, energy independence, and strengthening Ukraine's role in international cooperation.

Ключові слова: зелена логістика, міжнародна економічна безпека, міжнародне співробітництво, екологічні технології, міжнародна транспортна інфраструктура, глобальні ланцюги постачання.

Keywords: green logistics, international economic security, international cooperation, environmental technologies, international transport infrastructure, global supply chains.

У сучасних умовах глобалізації, інтенсифікації міжнародної торгівлі та посилення екологічних викликів концепція зеленої логістики набуває стратегічного значення як інструмент забезпечення економічної ефективності та екологічної безпеки одночасно [1, с. 45]. Для України, яка прагне інтегруватися у глобальні економічні процеси та підвищити власну міжнародну конкурентоспроможність, розвиток екологічно орієнтованої логістики виступає ключовим чинником економічної стабільності та важливою складовою міжнародної економічної безпеки, оскільки забезпечує ефективне функціонування транспортно-логістичної системи в умовах високої волатильності глобальних ринків [1, с. 46-47].

Незважаючи на зростаючу увагу до процесів екологізації економіки та інтеграції принципів сталого розвитку у світову практику, сучасна транспортно-логістична система України все ще характеризується низкою серйозних структурних та технологічних обмежень. До основних проблем належать висока енергозалежність держави, яка значною мірою визначає вартість перевезень та економічну стійкість логістичних ланцюгів; застарілий та низькоефективний парк транспортних засобів, що не відповідає сучасним стандартам енергоефективності та екологічності; недостатній рівень цифровізації управлінських та операційних процесів, що ускладнює моніторинг, оптимізацію маршрутів та планування логістичних потоків; а також обмежена інфраструктурна підтримка впровадження інноваційних екологічних рішень, включаючи відсутність достатньої кількості зарядних станцій для електротранспорту та платформ для мультимодальних перевезень [2, с. 112-113].

Ця ситуація підкреслює нагальну потребу у системній трансформації логістичної галузі України, яка повинна базуватися на інтеграції сучасних стандартів сталого розвитку, визначених міжнародними екологічними та економічними нормами, а також найкращими

світовими практиками у сфері зеленої логістики [2, с. 114-115]. Така трансформація передбачає не лише модернізацію транспортного парку і впровадження нових технологій, але й підвищення кваліфікації персоналу, розвиток цифрових платформ управління логістикою, створення стимулів для бізнесу до дотримання екологічних стандартів і комплексну модернізацію інфраструктури, що забезпечить зниження енергоспоживання, скорочення викидів шкідливих речовин і підвищення ефективності роботи всієї транспортно-логістичної системи країни.

Розвиток зеленої логістики передбачає комплексну інтеграцію заходів, спрямованих на оптимізацію транспортних потоків, впровадження відновлюваних джерел енергії, цифровізацію управлінських та операційних процесів, а також використання інноваційних транспортних технологій [1, с. 46]. Для України імплементація цих принципів дозволяє знизити залежність від імпортованих енергоносіїв, скоротити обсяг викидів шкідливих речовин у довкілля та сформувати довгострокові конкурентні переваги у міжнародних ланцюгах постачання [2, с. 113].

Особливу увагу слід приділити взаємозв'язку розвитку зеленої логістики та забезпечення міжнародної економічної безпеки, оскільки ці процеси взаємно підсилюють один одного. Екологізація транспортної системи не лише сприяє зміцненню позицій України у глобальних ланцюгах постачання, які дедалі більше орієнтуються на принципи сталого розвитку та кліматичної нейтральності, а й дозволяє країні відповідати сучасним міжнародним стандартам, що стають критично важливими для підтримки довгострокових економічних партнерств [2, с. 114]. Крім того, впровадження екологічних стандартів забезпечує підвищення рівня довіри міжнародних партнерів, створюючи сприятливі умови для розширення зовнішньоекономічних зв'язків, залучення інвестицій та зміцнення ролі України у глобальних торговельних процесах [3, с. 8]. Інвестиції у зелену інфраструктуру формують передумови для технологічної модернізації, впровадження інноваційних логістичних рішень і оптимізації ресурсокористування, що, у свою чергу, сприяє довгостроковому економічному зростанню та зміцненню економічної стійкості держави [3, с. 10-12]. Важливо відзначити, що такі інвестиції стимулюють розвиток суміжних галузей економіки, сприяють створенню нових робочих місць і підвищують загальний рівень конкурентоспроможності країни на світовому ринку.

Серед пріоритетних напрямів розвитку зеленої логістики в Україні необхідно виділити комплексну модернізацію транспортного парку, що передбачає впровадження електромобілів, гібридних та водневих транспортних засобів, здатних забезпечувати низькі викиди та високий рівень енергоефективності. Одночасно важливим є створення інфраструктури для альтернативних джерел енергії, включно з електрозаправними та водневими станціями, що забезпечують безперебійну роботу сучасного транспортного парку [1, с. 45-46]. Також пріоритетним завданням є впровадження цифрових систем управління логістикою та «розумних» рішень на основі штучного інтелекту, які дозволяють оптимізувати маршрути перевезень, знизити витрати на логістику та зменшити негативний екологічний вплив [2, с. 113]. Крім того, розвиток мультимодальних перевезень із мінімізацією екологічних ризиків та стимулювання підприємств до застосування стандартів екологічного менеджменту сприяють формуванню комплексного, сталого та конкурентоспроможного логістичного середовища в Україні.

Не менш важливим аспектом є міжнародна кооперація, оскільки ефективне впровадження зеленої логістики потребує доступу до сучасних технологій, фінансових ресурсів та партнерських програм. Для України особливе значення має інтеграція у європейські ініціативи «зеленої угоди» (European Green Deal), що передбачають зменшення вуглецевого сліду та поступовий перехід до кліматично нейтральної економіки [3, с. 5-7]. Реалізація цих заходів дозволяє Україні не лише підвищити екологічні стандарти транспортної та логістичної системи, а й розширити експортний потенціал, залучити іноземні інвестиції, посилити економічну стабільність і створити довгострокові партнерські зв'язки у міжнародних ланцюгах постачання [3, с. 6]. Крім того, така кооперація сприяє інтеграції українських компаній у міжнародні програми сталого розвитку, надаючи доступ до передових

технологій, обмін досвідом і фінансових інструментів, що є критично важливими для реалізації національної стратегії зеленої економіки.

Розширений аналіз ринку зеленої логістики в Україні показує, що її розвиток сприятиме не лише екологізації, а й економічному зростанню. Прогнозується, що ринок зеленої логістики зростатиме щорічно на 6–7%, що підкреслює важливість інтеграції екологічних рішень у транспортні та логістичні процеси для досягнення міжнародної конкурентоспроможності [4]. Крім того, впровадження сучасних логістичних практик забезпечує довгострокову стійкість глобальних ланцюгів постачання та зміцнює енергетичну незалежність України [5].

Таким чином, розвиток зеленої логістики виступає ключовим фактором забезпечення міжнародної економічної безпеки України, оскільки інтегрує економічні, енергетичні та екологічні інтереси держави, поєднуючи економічну ефективність із відповідальністю за навколишнє середовище [1, с. 47; 3, с. 12]. Впровадження екологічних технологій у логістичні процеси сприяє не лише підвищенню ефективності та зниженню витрат підприємств, а й формуванню стійких глобальних ланцюгів постачання, що є важливою умовою для конкурентоспроможності України на міжнародних ринках. Крім того, використання інноваційних та «зелених» логістичних рішень дозволяє оптимізувати управління транспортними потоками, підвищити енергоефективність та знизити рівень шкідливих викидів, що безпосередньо впливає на імідж України як надійного партнера у міжнародних економічних відносинах [2, с. 115].

У перспективі розвиток зеленої логістики сприятиме економічній стабільності держави, зменшенню залежності від імпорتنих ресурсів та формуванню більш автономної та стійкої транспортно-логістичної системи. Це, у свою чергу, посилює роль України у міжнародному співробітництві, відкриває додаткові можливості для залучення іноземних інвестицій та інтеграції у глобальні програми сталого розвитку. Окрім того, зелена логістика створює передумови для технологічної модернізації, розвитку нових секторів економіки та підвищення загальної конкурентоспроможності країни, що є важливим фактором зміцнення національної безпеки.

Отже, зелена логістика виступає не лише інструментом оптимізації бізнес-процесів і підвищення ефективності підприємств, а й важливим чинником національної та глобальної безпеки, оскільки дозволяє забезпечити синергію економічних, енергетичних та екологічних пріоритетів держави, сприяючи сталому розвитку та інтеграції України у світову економіку [1, с. 46-47].

Література

1. Christopher, M. (2020). *Logistics & Supply Chain Management*. Pearson Education, с. 45-47.
2. Rodrigue, J-P., Slack, B., & Notteboom, T. (2022). *The Geography of Transport Systems*. Routledge, с. 112-115.
3. European Commission (2023). *European Green Deal: Building a climate-neutral Europe*. Brussels: EU Publications, с. 5-12.
4. Green Logistics Industry Outlook Report 2025-2034. Yahoo Finance. 3 липня 2025 року. URL: <https://uk.finance.yahoo.com/news/green-logistics-industry-outlook-report-132100889.html>
5. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. OECD. 6 травня 2025 року. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en.html